

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

N A C R T

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O RADU

Zagreb, siječanj 2004.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O RADU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI OVIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prema odredbama važećeg Zakona o radu radnica za vrijeme trudnoće, poroda i njege djeteta ima pravo na porodni dopust do godine dana djetetova života. Za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi zaposlena žena može koristiti porodni dopust do navršene druge godine djetetova života, koji se financira iz državnog proračuna.

Imajući u vidu nepovoljna demografska kretanja u Republici Hrvatskoj, postoji neophodna potreba za poboljšanom zaštitom obitelji u skrbi i odgoju djece. Stoga se predloženim Zakonom želi pomoći majkama koje su rodile blizance, treće i svako slijedeće dijete na način da mogu koristiti porodni dopust s pravom na novčanu naknadu do treće godine života djeteta.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje broj korisnika porodnog dopusta do navršene druge godine života za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi u 2003. godini bio je 454 slučaja, od čega 441 slučaj rođenja blizanaca i 13 slučajeva rođenja troje, četvero, odnosno više djece jednake dobi.

Ukupan broj novorođene djece u Republici Hrvatskoj u 2003. godini jest 35 390, u što su uključena i rođenja blizanaca, troje, četvero i više djece, a što je oko 20% manje novorođene djece u odnosu na prethodnu godinu.

Za isplatu naknada za korištenje porodnog dopusta na teret državnoga proračuna za sve slučajeve predviđene zakonom Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje isplatio je do 29. prosinca 2003. godine 328.830.000,00 kuna.

U Odluci o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih korisnika proračuna Republike Hrvatske u prvom tromjesječju 2004. godine ("Narodne novine" br. 152/03 i 188/03) za te svrhe osigurano je 90.000.000,00 kuna, odnosno 360.000.000,00 na godišnjoj razini.

U skladu sa navedenim podacima procjenjuje se da je za provedbu ovoga Zakona potrebno osigurati dodatnih 10.000.000,00 kuna, odnosno 370.000.000,00 kuna za isplatu naknada za korištenje porodnih dopusta za sve slučajeve propisane zakonom

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Sukladno Poslovniku Hrvatskog sabora ovaj Prijedlog zakona sadrži tekst Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o radu s obrazloženjem.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Ovom Prijedlogu zakona priložen je tekst odredbi Zakona o radu ("Narodne novine", br. 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03. i 142/03.) koje se mijenjaju. S obzirom na brojne izmjene Zakona tekst odredbi daje se u pročišćenom tekstu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O RADU**Članak 1.**

U Zakonu o radu ("Narodne novine" br. 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03. i 142/03.) u članku 58. stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Za blizance, treće i svako slijedeće dijete zaposlena žena može koristiti roditeljni dopust do navršene treće godine djetetova života."

Članak 2.

U članku 59. stavku 1. riječi: "za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi" zamjenjuju se riječima: "za blizance, treće i svako slijedeće dijete", a riječ: "druge" zamjenjuje se riječju: "treće".

Članak 3.

U podnaslovu iznad članka 62. i u članku 62. riječ: "dvije" zamjenjuje se riječju: "tri".

Članak 4.

U članku 228.b stavku 1. točki 32. riječ: "dvije" zamjenjuje se riječju "tri".
U točki 38., riječ "druge" zamjenjuje se riječju: "treće".

Članak 5.

(1) Radnik koji je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona otpočeo koristiti pravo na roditeljni dopust iz članka 58. stavka 4. ili pravo na rad s polovicom radnog vremena iz članka 59. stavka 1. odnosno pravo na mirovanje radnog odnosa iz članka 62. Zakona o radu ("Narodne novine" br. 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03 i 142/03.) može nastaviti koristiti to pravo prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Radnik kojem je pravo na roditeljni dopust ili pravo na rad s polovicom radnog vremena odnosno pravo na mirovanje radnog odnosa isteklo prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, može koristiti prava iz ovoga Zakona do navršene prve odnosno treće godine djetetova života.

Članak 6.

U cijelom tekstu Zakona riječ: "porodni" u određenom rodu, broju i padežu zamjenjuje se riječju: "rodiljni" u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJEUz članak 1. do 4.

Navedenim člancima proširuje se pravo na korištenje roditeljnog dopusta, rada sa polovicom radnog vremena i prava na mirovanje radnog odnosa roditeljima trećeg i svakog sljedećeg djeteta kao i pravo na korištenje roditeljnog dopusta u dužem trajanju tj. do tri godine djetetova života.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka omogućava se nastavak korištenja stečenog prava roditeljima djeteta koje u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona nije navršilo tri godine života.

Također se roditeljima kojima je isteklo pravo korištenja ovih prava iz područja majčinstva omogućava korištenje prava iz ovoga Zakona do treće godine djetetova života.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU
("Narodne novine", br. 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03. i 142/03.)

Članak 58. stavak 4.

Za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi zaposlena žena može koristiti porodni dopust do navršene druge godine djetetova života.

Članak 59. stavak 1.

Kad je obvezni porodni dopust iz članka 58. stavka 5. ili 6. ovoga Zakona prošao, radnica ima pravo raditi polovicu radnoga vremena do navršene jedne godine djetetova života, **odnosno za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi može raditi polovicu radnog vremena do navršene druge godine djetetova života.**

Mirovanje radnoga odnosa do dvije godine djetetova života

Članak 62.

Nakon što je istekao porodni dopust jedan od roditelja djeteta ima pravo ne raditi dok dijete ne navrši **dvije** godine života, za koje mu vrijeme prava i obveze iz radnog odnosa miruju, a pravo na zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu te pravo na mirovinsko i invalidsko osiguranje ostvaruje u skladu s propisima koji uređuju ta područja.

Članak 228.b. stavak 1. točka 32. i točka 38.

32. Ako jednom od roditelja djeteta ne omogući da ne radi dok dijete ne navrši dvije godine života, za koje vrijeme mu miruju prava i obveze iz radnog odnosa, te u svezi s radnim odnosom (članak 62.),

38. ako radnika ne primi na rad nakon prestanka korištenja prava na porodni dopust, posvojiteljski dopust ili prava na mirovanje ugovora o radu do druge godine života djeteta ili mu ne ponudi sklapanje ugovora o radu za obavljanje drugih odgovarajućih poslova (članak 69. stavak 2. i 3.).